

TOETSBELEID

Locatie Schilderspark

versie: oktober 2019

INHOUDSOPGAVE

1	AANLEIDING TOT UITBREIDING TOETSBELEID SCHOOLJAAR 2019-2020	2
2	ONDERWIJSVISIE	2
3	DEFINIËRING TOETSING (VOLGENS ONDERWIJSINSPECTIE, 2006)	2
4	DOEL VAN TOETSING	3
5	TOETSVORMEN	4
6	KWALITEITSEISEN	5
7	BIJLAGE 1: DE TOETSPRAKTIJK	10
8	BIJLAGE 2: RTTI	12
9	BIJLAGE 3: DE TOETSMATRIJS	13

1 AANLEIDING TOT UITBREIDING TOETSBELEID SCHOOLJAAR 2019-2020

Uit navraag bij leerlingen, docenten en ouders blijkt dat de toetsdruk op het Kalsbeek College locatie Schilderspark als zeer hoog wordt ervaren. Toetsspreiding en overzicht ontbreken op dit moment waardoor leerlingen golven van werkdruk ervaren. Naast het reeds bestaande PTA voor de bovenbouw is vastlegging en spreiding van toetsen gewenst. De commissie toetsbeleid heeft als opdracht gekregen om een gedegen en doordacht toetsbeleid op te stellen voor de onderbouw en de bovenbouw om aan die wens te voldoen. Dit voorstel is de weerslag hiervan. Het ingevoerde toetsbeleid wordt jaarlijks door de locatiedirectie geëvalueerd en die evaluatie maakt inzichtelijk hoe de toetsdruk voor leerlingen is.

2 ONDERWIJSVISIE

Het Kalsbeek College stelt leerlingen in staat zich op talentvolle wijze te ontwikkelen tot actieve, zelfstandige en verantwoordelijke wereldburgers. Hierbij biedt het Kalsbeek College, naast het ontwikkelen van kennis en vaardigheden, veel aandacht voor brede persoonlijke vorming. Het onderwijsleerproces wordt vormgegeven vanuit de volgende vijf kernwaarden: open, stimulerend, harmonieus, geborgen en gedegen.

Deze onderwijsvisie is uitgangspunt van het toetsbeleid, d.w.z. dat toetsing aansluit bij:

- a) onderwijs op maat;
- b) optimale ontwikkelingsmogelijkheden naar een diploma op het hoogst haalbare niveau;
- c) waarborg van op- en doorstroom;
- d) leren in toenemende eigen verantwoordelijkheid;
- e) ontdekken van eigen leerstijlen;
- f) leren in samenhang.

3 DEFINIËRING TOETSING (VOLGENS ONDERWIJSINSPECTIE, 2006)

Onder toetsen wordt verstaan: alle manieren om systematisch informatie te verzamelen over iemands kennis, vaardigheden, inzicht, attitude, en daar een oordeel of waardering over uit te spreken. Toetsen beogen kennis, vaardigheden en/of competenties te meten die door studie en/of onderwijs op een vakgebied zijn verworven. Toetsen vervullen verschillende functies, soms tegelijkertijd: zij zijn summatief (selectief) of formatief (diagnostisch of sturend). Er zijn tal van toetsvormen variërend van gesloten tot open. Goede toetsing houdt rekening met de volgende functies:

- a) determinerende functie: op het juiste niveau geplaatst worden;
- b) diagnostische functie: onderwijs op maat krijgen;
- c) didactische functie: regelmatig en voldoende leren/werken;
- d) pedagogische functie: inzicht krijgen in de vorderingen wat motiverend werkt.

4 DOEL VAN TOETSING

Inzicht krijgen in de vorderingen en het leerproces van leerlingen is een vanzelfsprekende zaak in het onderwijs. Toetsen zijn daarvoor het aangewezen middel. Ze bieden -als het goed is- nuttige informatie die op allerlei manieren gebruikt kan worden. Te onderscheiden zijn:

a. Determinerende functie (summatief)

Deze toetsen verschaffen inzicht in de te volgen onderwijsloopbaan van leerlingen. Deze toetsen leveren cijfers op. Op basis daarvan worden cijferlijsten opgesteld. Op basis van die eindcijfers worden beslissingen genomen over al dan niet bevorderen, gericht bevorderen en al dan niet slagen. Bij het opstellen van de toets dient de docent zich bewust te zijn van de bijdrage aan de determinatie die de toets gaat leveren. Moet er beslist worden over bevordering, dan dient de docent te weten welke cruciale verschillen in kennis, inzicht en vaardigheden bestaan voor zijn vak en vervolgens de toets zo samen te stellen dat hij op grond van het (kwantitatieve én kwalitatieve) resultaat een gefundeerd advies kan geven met betrekking tot die gerichte bevordering.

b. Diagnostische functie (formatief)

Deze toetsen verschaffen inzicht in de ontwikkeling van elke leerling. De bedoeling van de toets is meestal drieledig. Ten eerste krijgen docent en leerling meer inzicht in de mate waarin leerlingen de stof kennen/begrijpen, dan wel de vaardigheid beheersen. Daarmee krijgt de docent een beeld van de effectiviteit van het onderwijs dat hij in de betreffende klas over de betreffende stof heeft gegeven. Op basis hiervan kan hij zijn onderwijs voor de klas als geheel meer op maat aanbieden. Ten tweede krijgt de docent een beeld van de mate van beheersing van de stof door de individuele leerlingen. Op basis daarvan kan hij bepaalde leerlingen op maat begeleiden. Ten derde krijgt de individuele leerling een beeld van de mate waarin hij de stof kent/ begrijpt, dan wel de vaardigheid beheerst. Op basis van dat beeld kan hij zijn leren bijsturen: lesstof nog beter bestuderen, hulp of uitleg vragen aan medeleerling, ouder of docent. Essentieel voor de diagnostische toets is, dat er ook consequenties aan het resultaat worden verbonden, enerzijds voor de docent in het aanbieden van de lesstof, anderzijds voor de leerling in de aanpak van het leren voor een toets. Een diagnostische toets kan (heel) kort zijn, hoeft niet dekkend te zijn, hoeft niet noodzakelijk door de docent zelf te worden gecorrigeerd en hoeft ook niet te worden genormeerd.

Diagnostische functie (kernvakken)

Tevens worden er, in het kader van het leerlingvolgsysteem, Diatoetsen (CitoVaS) afgenomen. Deze toetsen meten onafhankelijk de prestaties van de leerlingen op de kernvakken Nederlands, Engels, wiskunde/rekenen. De resultaten hiervan worden vergeleken met de landelijke normen. De gezamenlijke toetsresultaten gebruiken wij ook om de kwaliteit van ons onderwijs te volgen.

c. Didactische functie

De leerling wordt door de opgegeven toets (extra) gestimuleerd om te leren. Bovendien krijgt hij feedback op zijn fouten en zijn manier van werken/leren. De docent maakt het mogelijk dat leerlingen van hun fouten leren. De leerling analyseert ook zelf zijn

vorderingen en bepaalt wat nodig is om op niveau te komen. Het doel hiervan is dat het leren effectiever en efficiënter verloopt.

d. Pedagogische functie.

De belangrijkste pedagogische functies van toetsen zijn motivering en bewustwording. Toetsing kan de leerling helpen zijn leertaak te doen. Daardoor wordt de kans vergroot dat de leerling zijn huiswerk beter maakt en/of beter oplet in de les. Vermeden moet worden dat leerlingen alléén maar voor cijfers willen werken. Een cultuuromslag in denkwijze hierover van zowel leerlingen als docenten is hiervoor nodig.

5 TOETSVORMEN

Er zijn drie categorieën van summatieve toetsen te onderscheiden:

a) Theoretische toetsen:

- repetitie: een repetitie is een schriftelijke toetsing van een afgeronde hoeveelheid lesstof. Van tevoren moet duidelijk zijn welk deel van de leerstof de leerling moet beheersen en in welke vorm de repetitie gegeven wordt;
- overhoring: een toets over de lesstof van een les of enkele lessen: een schriftelijke overhoring toetst collectief, een mondelinge overhoring het werk van één of meer leerlingen.

b) Vaardigheidstoetsen:

- luistertoets: toets waarbij de leerlingen tijdens of na het beluisteren van geluids- en/of videomateriaal schriftelijke vragen beantwoorden;
- leestoetsen: toets waarbij tekstbegrip getoetst wordt;
- practicumtoets: practicum, waarbij de leerlingen tijdens en/of aansluitend op het practicum de schriftelijke uitwerkingen maken (bijvoorbeeld invullen van een verslagformulier, maken van een meetrapport, grafiek, enz.) en ter beoordeling inleveren.

c) Overige werkvormen/praktische opdrachten die een beoordeling opleveren:

- werkstuk: een geschreven tekst van meerdere pagina's die op basis van eigen onderzoek van één of meerdere leerlingen tot stand is gekomen;
- verslag: een geschreven tekst waarin verslag wordt gedaan over door de leerling uitgevoerde activiteiten en/of het invullen van een verslagformulier;
- schrijfdossier: een door de leerling bij te houden map met daarin schrijfoopdrachten en hun uitwerkingen;
- literaturofficeer: een door de leerling bij te houden map met daarin literaire opdrachten en hun uitwerkingen;
- practicum: praktisch onderzoek door leerlingen onder begeleiding van een docent en/of TOA (technisch onderwijs-assistent) in het kader van natuurwetenschappelijk of beeldend onderwijs al dan niet in combinatie met een verslag;
- presentatie: een mondelinge voordracht of mediapresentatie;
- mondeling: in een groep of individueel het toetsen van spreekvaardigheid;

- boek lezen: een schriftelijke dan wel mondelinge verwerkingsopdracht over een gelezen boek;
- portfolio: een verzameling van bewijsstukken waarin de leerlingen zijn ontwikkelingen vastlegt.

Daarnaast kun je formatief toetsen met behulp van een diagnostische toets. Deze is uitsluitend bedoeld om de leerling en de docent inzicht te geven in hoeverre de leerling de lesstof begrepen en geleerd heeft. De diagnostische toets kan ook onverwacht gehouden worden. Van diagnostische toetsen wordt de beoordeling niet meegeteld voor het cijferoverzicht. Deze kan wel met weging nul worden ingevoerd in Magister.

6 KWALITEITSEISEN

Een goed toetsbeleid en de uitvoering daarvan dragen bij aan goed onderwijs. Het aantal toetsen dient zo klein te zijn als mogelijk om nog effectief te zijn. Door de kwaliteit van de toetsen te verhogen kan de kwantiteit verlaagd worden. Binnen het beleid van de school dienen expliciete kwaliteitseisen aan de toetsing gesteld te worden: het waarborgt de kwaliteit van toetsen, testen en werkstukken. Het rapportcijfer van ieder vak dient in relatie te staan tot het (nog) te behalen eindexamencijfer. Er wordt gedacht aan onderstaande kwaliteitsaspecten:

a. Validiteit en betrouwbaarheid

Een toets is valide wanneer hij dat meet waarvoor hij ontworpen is. Er is een relatie tussen leerdoelen/competenties, toetsinhoud en toetsvorm, vastgelegd in bijvoorbeeld een toetsmatrijs (zie bijlage 3) voor RTTI-toetsen. De moeilijkheidsgraad van de toets is in overeenstemming met het niveau van de opleiding en het programmaonderdeel van het vak. Er is een variëteit aan toetsvormen, passend bij de verschillende leerdoelen van het programma van het vak.

De betrouwbaarheid is de mate waarin men staat kan maken op meetresultaten, dat wil zeggen de mate waarin de scores van een toets consistent, nauwkeurig en reproduceerbaar zijn. Kortom:

een toets is betrouwbaar als het resultaat niet afhankelijk is van toevalligheden. Daarvoor moet(en):

- a. formuleringen eenduidig zijn;
- b. de toetsen aansluiten bij de leerstof;
- c. de vragen niet sterk cumulatief zijn;
- d. het taalgebruik passen bij leerstof en niveau.

b. Objectiviteit

Dit heeft zowel betrekking op de constructie als ook op de correctie van toetsen. Bij de toetsconstructie gaat het erom dat een andere deskundige docent over dezelfde leerstof vergelijkbare vragen stelt: dit heeft te maken met duidelijke afspraken binnen de vaksecties over de te behandelen leerstof, diens aanvulling met leerstof uit andere bronnen dan de gebruikte methode en het al dan niet toetsen daarvan. Bij de beoordeling

gaat het erom dat een andere beoordelaar, binnen en buiten de school, tot nagenoeg dezelfde cijfers zou komen. Hiervoor dienen de vaksecties een correctiemodel met scoring en normering voor de toets te ontwikkelen en alle leden van de vaksectie moeten zich hieraan houden.

c. Transparantie

Het is betrokkenen duidelijk welke leerdoelen de toets beoogt te meten, op welke wijze getoetst wordt en hoe de prestaties worden beoordeeld. Toetsing, scoring en normering dienen voor alle betrokkenen transparant te zijn. Leerlingen krijgen feedback over inhoud en resultaat van de toets en over hun leerproces. Het PTO (Programma Toetsing Onderbouw, zie bijlage 4), PTB (Programma Toetsing Bovenbouw, zie 3 onder onze voorstellen) en toetsbeleid zijn op de website en de ELO terug te vinden.

d. Efficiëntie

De middelen toetsing verkregen informatie weegt op tegen de benodigde investering, vooral qua tijd.

Naast deze kwaliteitsaspecten van toetsing is het ook van belang dat duidelijk is wie welke verantwoordelijkheid draagt met betrekking tot de toetsing en het toetsbeleid. Deze rolverdeling is beschreven in bijlage 1: toetspraktijk.

Om bovenstaande te realiseren doen we de volgende voorstellen:

1. Aantal toetsen en RTTI

Per vak is het aantal cijfers dat meeweegt voor het rapportcijfer aan een maximum gebonden. Het aantal lessen per week is daarbij uitgangspunt. Voor 1-uursvakken is het aantal summatieve toetsen maximaal 6; voor 2-uursvakken is het aantal summatieve toetsen op jaarbasis maximaal 8. Hieronder vallen alle onder **punt 5** genoemde toetsvormen.

Voor 3- of 4-uursvakken is dit op jaarbasis maximaal 10. De sectie kan ervoor kiezen om van minder toetsen gebruik te maken.

Onderbouw en RTTI

In de onderbouw geeft ieder vak per leerjaar in het schooljaar 2019-2020 minimaal 1 toets uitgewerkt via de taxonomie RTTI (zie bijlage 2). Binnen het vak verschaft de toetsanalyse op basis van RTTI leerling, docent en ouders/verzorgers het inzicht welke vaardigheden de leerling beheerst. De toetsanalyse wordt ingezet als ondersteuning van de leerlingbesprekingen en waar mogelijk bij de driehoeksgesprekken.

In het schooljaar 2020-2021 geeft ieder vak per leerjaar minimaal 2 toetsen uitgewerkt via RTTI. Vanaf het schooljaar 2021-2022 geeft ieder vak, behalve de 1-uursvakken, per leerjaar minimaal 3 toetsen uitgewerkt via RTTI. De 1MH- en 2H6-klassen hebben drie RTTI-toetsen per vak.

Bovenstaande afspraken over RTTI gelden niet voor de kunstvakken en LO.

De leerling is verantwoordelijk voor de uitvoering van de toetsanalyse. Tijdens het nabespreken van de toets analyseert de leerling op welke gebieden van RTTI hij al dan niet goed scoort. De leerling kan hierover vragen stellen aan de docent (feedback). Ook

formuleert de leerling op welke onderdelen hij wil verbeteren (feed-up) en hoe hij dat wil aanpakken (feed-forward).

2. Toetsweken

Graag stelt de commissie toetsbeleid het invoeren en herzien van toetsweken voor zowel de onder- als de bovenbouw voor.

a. Waarom toetsweken?

Tijdens een toetsweek ligt de focus op de toetsen en niet op nog ander huiswerk. De clustering van toetsen betekent ook een goede spreiding van voorbereiding. Door het invoeren van toetsweken gaan we ervan uit dat de werkdruk voor de leerlingen in de overige lesweken zal verminderen.

Bovendien stimuleert het de leerlingen om regelmatig te werken, te plannen en doelen te stellen. Tevens worden onderbouwleerlingen voorbereid op de werkwijze in de bovenbouw en de bovenbouwleerlingen worden voorbereid op het examen en de vervolgopleiding waar elke periode/semester wordt afgesloten met een tentamenweek. Doordat de toetsweek schoolbreed is, betekent dit minder onrust voor docenten en leerlingen. Een docent hoeft niet te schakelen tussen lesgeven en op tijd aanwezig zijn om te surveilleren. Leerlingen die een toets maken hebben geen last van andere activiteiten binnen de school en er is minder onrust in de school.

b. Frequentie toetsweken

Ons voorstel is om iedere cijferperiode af te sluiten met een toetsweek, dat wil zeggen in november, maart en juni/juli. Het aantal van drie toetsweken heeft wat ons betreft de voorkeur, omdat er op het moment met drie cijferperiodes wordt gewerkt.

Dit voorstel geldt voor zowel onder- als bovenbouw wat betekent dat de bovenbouwtoetsweek van januari komt te vervallen, met uitzondering van die voor de examenklassen, die nog wel met vier cijferperiodes werken.

Een toetsweek stelt elke sectie in de gelegenheid om in ieder geval drie keer per jaar een centrale toets af te nemen. Voor wat betreft halfjaarsvakken (vakken die een half jaar op het rooster staan) geldt dat zij een toets plannen in de eerste of derde toetsweek (november of juni).

c. Voorwaarden toetsweken

De toetsweken zijn van maandag tot en met vrijdag waardoor er niet een studievrij dagdeel gepland hoeft te worden. In de week voorafgaand aan een toetsweek worden geen summatieve toetsen afgenomen.

Er is gekozen voor maandag tot en met vrijdag zodat er echt een volle week is waarin gefocust kan worden op toetsen. Indien men bijvoorbeeld op woensdag begint (zodat de toetsweek wordt onderbroken door een weekend) worden de dagen voor en na de toetsweek ook onrustig. Daarnaast kan de pauze van twee dagen nadelig werken voor de concentratie.

De organisatie houdt, net zoals nu al gebeurt, met het maken van het rooster rekening met de spreiding van de toetsen (qua leerwerk en soort vak) voor leerlingen en ook met het nakijkwerk van de vaksecties.

De werkzaamheden van docenten in die week zijn uitsluitend gericht op de toetsweek, dus geen vergadermiddagen, studiemiddagen, etc.

d. Afspraken toetsweken

In de toetsweek hebben leerlingen twee of drie toetsen per dag waarvan maximaal twee leertoetsen per dag. Docenten leveren een toets aan die 50 of (vanaf klas 4 of hoger) 100 minuten duurt. Wanneer een toets om wat voor reden toch korter is, zorgt de aanleverende docent voor extra opdrachten (voorbereiding of evaluatie) bij de toets. Als een leerling eerder klaar is wacht hij/zij tot de bel gaat. Leerlingen gaan niet eerder weg, maar lezen in hun leesboek tot het einde van het lesuur.

Onderbouwtoetsen worden klassikaal afgenomen. Bovenbouwtoetsen worden, zoals nu al gebruikelijk is, ingedeeld op examennummer. Verschillende vakken/niveaus kunnen eventueel bij elkaar in het lokaal, zodat er optimaal gebruik kan worden gemaakt van het lokaal en de surveillanten.

Leerlingen met extra tijd worden zo veel mogelijk bij elkaar in hetzelfde lokaal geplaatst. In een toetsweek kunnen in de bovenbouw ook mondelinge toetsen worden afgenomen. Wij stellen voor om niet meer dan twee mondelinge toetsen per toetsweek te laten afnemen. Het roosteren van deze mondelingen gebeurt, net als in de huidige situatie, in de examenklassen door de examencommissie en in de overige klassen spreekt de docent dit zelf af met de leerling op basis van het toetsweekrooster.

Toetsen worden idealiter aansluitend gepland (met behoud van de reguliere onderbouwpauses voor zowel de onder- als bovenbouwleerlingen). Dit creëert rust in het gebouw tijdens de toetsmomenten.

e. Organisatie van toetsweken

Voor de organisatie van toetsweken wordt een toetscoördinator aangesteld die samen met de examencommissie en de administratie zorgt voor een goed verloop van deze toetsweken.

Zij zorgen ervoor dat de afspraken over de toetsweken van de onder- en bovenbouw meer op elkaar afgestemd worden (te denken valt aan: opslag, beheer en distributie).

f. Inhalen van toetsen

Een leerling die tijdens de toetsweek geoorloofd afwezig was, heeft het recht alsnog aan de toetsing deel te nemen. In Magister wordt het cijfer dat ontbreekt op 'inhalen' gezet. In de week na de toetsweek wordt een centraal inhaalmoment gepland. Het inhalen van deze toetsen moet zo veel mogelijk op één dag gebeuren: een leerling mist dan reguliere lessen en is zelf verantwoordelijk om afspraken te maken over gemiste lessen. Het inhalen/herkansen van PTA-toetsen blijft zoals het in de huidige situatie ook gebeurt.

g. Het nabespreken van toetsen

Leerlingen hebben het recht om hun gemaakte werk in te zien. Bij bepaalde onderdelen kan het werk worden meegegeven aan de leerlingen. Het gemaakte werk wordt tot aan het einde van het schooljaar bewaard.

Na de eerste twee toetsweken bepaalt de docent wanneer een toets wordt nabesproken, bij voorkeur nadat iedereen de toets heeft gemaakt. Na de laatste toetsweek worden er terugkommomenten ingeroosterd.

h. Resultaten

Het resultaat van het werk dat gemaakt is tijdens de toetsweek wordt (op zijn vroegst) pas na de toetsweek gecommuniceerd met leerlingen.

3. Programma Toetsing Onderbouw (PTO) en Programma Toetsing Bovenbouw (PTB)

Secties dienen uiterlijk de eerste schoolweek bij de afdelingsleider hun overzicht van toetsen per periode in. Dit overzicht bevat zowel de toetsen in de reguliere lesweken als de toetsen in de toetsweken (bijlage 4) en zowel de voortgangstoetsen als de PTA's. De data van afname van de toetsen in de reguliere weken worden niet vastgelegd. De afdelingsleider voegt de informatie van alle secties samen tot een PTO/PTB per leerjaar en bewaakt een evenwichtige spreiding hiervan over het schooljaar. Het PTO/PTB wordt door de afdelingsleider jaarlijks uiterlijk 1 oktober gepubliceerd op de website (groeiportal).

De vaksecties zijn ervoor verantwoordelijk dat de in het PTO/PTB vastgelegde toetsen worden afgenomen. Bij eventuele geschillen tussen leerlingen en docenten over het moment van afname van de toets kan de afdelingsleider geraadpleegd worden.

In het vakwerkplan van elke vakgroep wordt eenduidig beschreven wat de functie is van elke toets en hoe elke toets meetelt in het totaal van toetsen per klas per schooljaar, inclusief de toetsen in de toetsweken.

We stellen de volgende wegingsfactoren voor: proefwerken wegen twee, drie of vier keer, een so weegt één keer. Toetsen over grotere gehelen die in de toetsweek worden afgenomen tellen maximaal vier keer mee. Secties die hiervan onderbouwd willen afwijken, nemen contact op met de locatiedirectie.

7 BIJLAGE 1: DE TOETSPRAKTIJK

Goede toetsing vraagt om samenwerking van alle betrokkenen, zoals in het vervolg getoond wordt:

Alle leden van de vaksectie:

- weten dat toetsen verschillende doelen hebben;
- kunnen toetsen ontwikkelen;
- weten waar zij informatie over toetsen kunnen vinden;
- kunnen de kwaliteit van toetsen en examens beoordelen;
- gaan desgewenst op (na)scholing over het maken van toetsen;
- kennen de kerndoelen van hun vak en bewaken doorlopende leerlijnen;
- ontwikkelen een PTO (programma toetsing onderbouw) en een PTB (programma van toetsing bovenbouw);
- ontwikkelen kwalitatief hoogwaardige toetsen voor hun PTO, PTA en PTB;
- hanteren daarbij de afgesproken toetstaal en regels voor de lay-out van de toetsen;
- ontwikkelen een correctiemodel voor de toetsen;
- ontwikkelen een scorings- en normeringsmodel;
- ontwikkelen de afgesproken hoeveelheid RTTI toetsen per leerjaar 1,2,3 en per niveau;
- kunnen toetsresultaten beoordelen en interpreteren;
- zijn bekend met toetsanalyses, zoals volgens RTTI – online;
- evalueren jaarlijks de kwaliteit en resultaten van de afgenomen toetsen binnen het PTO en PTB en nemen gerichte actie naar aanleiding hiervan.

De docent:

- houdt zich aan binnen de sectie gemaakte afspraken over toetsen en normering;
- geeft een toets minimaal 1 week van tevoren op en kijkt deze binnen 2 doch uiterlijk 3 weken na;
- geeft de leerstof voor de toets duidelijk en schriftelijk op;
- geeft de leerling feedback over zijn resultaten;
- initieert indien nodig en na overleg met de vaksectie het mogelijk bijstellen van de normering.

De sectievoorzitter:

- ziet erop toe dat alle leden zich houden aan de gemaakte afspraken;
- gaat hierover indien nodig in gesprek met collega's uit de vakgroep;
- schakelt bij duidelijke onwilligheid/onvermogen de afdelingsleider in.

De mentor:

- instrueert leerlingen over het toetsbeleid van de school;
- helpt leerlingen bij het plannen van toetsen;
- geeft tips over studie aanpak, aanleren van studievaardigheden;
- bespreekt de vorderingen met de leerling en diens ouders.

De locatiedirectie:

- waarborgt zorgvuldigheid met betrekking tot alle aspecten van toetsing door regelgeving en organisatorische maatregelen;
- stimuleert door het toetsbeleid prestatiegericht werken van leerlingen en docenten;
- bewaakt en bevordert de deskundigheid van de medewerkers met betrekking tot toetsing;
- bewaakt de koppeling van onderwijsvisie en toetsing;
- communiceert het toetsbeleid;
- werkt hierin samen met de toetscoördinator.

De toetscoördinator:

- ontwikkelt en bewaakt samen met het MT een kwalitatief hoogwaardig, realistisch en uitvoerbaar toetsbeleid;
- werkt samen met de examensecretaris.

De leerling:

- leert en werkt voldoende en regelmatig;
- maakt hiervoor een planning;
- weet welke leerstof hij zich voor een toets eigen moet maken;
- weet hoe hij zich deze leerstof eigen moet maken;
- heeft inzicht in de maximum score per vraag en de normering van de toets;
- weet ruim van tevoren wanneer een toets afgenomen wordt;
- krijgt inzicht in eigen kennis en vaardigheden.

8 BIJLAGE 2: RTTI

RTTI is een toetsmethode die inzicht geeft in zwakke en sterke punten van leerlingen, zodat docenten en leerlingen meer te weten komen op welk leerniveau zij moeten bijsturen om tot betere resultaten te kunnen komen. Deze toetsen hebben een diagnostische en determinerende functie.

Opbouw toetsen

R = Reproductie

Vragen op reproductieniveau zijn vragen waarbij de leerling zelf niets wezenlijks toe hoeft te voegen aan datgene wat hij geleerd heeft. Met deze vragen kan inzichtelijk gemaakt worden of de leerling de geleerde stof kan reproduceren.

T1 = Toepassingsgericht 1

Bij vragen en opdrachten op het niveau van toepassing 1 moet een leerling dat wat hij geleerd heeft kunnen toepassen in situaties die hij al geoefend heeft of in situaties die daar sterk op lijken. Op deze manier kan gekeken worden of de leerling de aangeleerde kennis – dat wil zeggen begrippen en stappenplannen – in deze situaties goed kan toepassen.

T2 = Toepassingsgericht 2

Vragen op het niveau van toepassing 2 gaan een stapje verder dan vragen op het niveau van toepassing 1. De leerling moet op dit niveau in nieuwe situaties of contexten zelf kunnen bepalen welke (onderdelen van) stappenplannen of methodes hij moet gebruiken. Hij moet combinaties maken en verbanden leggen.

I = Inzicht

De leerling krijgt geen methode, context of situatie aangeboden, maar alleen een vraagstuk. Hij moet zelf bepalen hoe hij het gaat aanpakken. De leerling heeft alleen de leerstof tot zijn beschikking om de vraag op te lossen. Hij laat zien dat hij vanuit verschillende, ook nieuwe, perspectieven kan denken

Voor het analyseren van de RTTI toetsen wordt RTTI - online gebruikt.

9 BIJLAGE 3: DE TOETSMATRIJS

Een toetsmatrijs is een tabel waarin aangegeven wordt hoe de toetsvragen behorende bij bepaalde doelstellingen worden verdeeld. Een toetsmatrijs geeft je een handvat voor het maken van een toets en geeft je richting en houvast bij het maken van (verschillende varianten van) toetsen.

Een toetsmatrijs kun je beschouwen als een blauwdruk of recept voor een toets. Je construeert de toets aan de hand van hetgeen in de toetsmatrijs staat. Je maakt de toetsmatrijs dus voordat je de toets maakt.

<i>Voorbeeld Toetsmatrijs volgens RTTI voor het vak biologie</i> Toetsmatrijs Module 1 Biologie					
Onderwerp:	Reproductie	Toepassen in bekende situatie	Toepassen in nieuwe situatie	Inzicht	Weging:
1. Bouw van een cel	4 (14%)	2 (7%)			6 (20%)
2. Fotosynthese	4 (13%)	2 (7%)	2 (7%)		8 (27%)
3. Verbranding	4 (13%)	2 (7%)	2 (7%)		8 (27%)
4. Onderscheid plant/dier	2 (6%)	1 (3%)			3 (10%)
5. Practicum/onderzoek			3 (10%)	2 (7%)	5 (17%)
Totaal (aantal vragen en %)	14 (46%)	7 (23%)	7 (23%)	2 (7%)	30 (100%)